

Emnekode : REL 101
Kandidatnr. : 7035
Dato : 28. 11. 13
Ark nr. : 1 av 12

① Den hebraiske bibelen. Gjør rede for Exodus fortellingen: innhold, historiske spørsmål knyttet til fortellingen og den religiøse verdien av den.

I denne oppgaven skal jeg kort fortelle om hendelsesforløpet i Exodus fortellingen, så om historiske spørsmål knyttet til den, og tilslutt den religiøse verdien av den. Jeg skal ikke gå inn på hvem som har skrevet boken Exodus, siden det ikke spørres om det.

Exodus fortellingen starter med å fortelle om en ny farao som kommer til makten i Egypt og som ikke kjenner til Josef. Han ser i en drøm at det oppstår en mann blant israelerne som vokser opp og velter ham. ~~Israelerne~~ Israelittene hadde i løpet av 200 år blitt gjort om til slaver i Egypt. Etter drømmen beordrer han at alle nyfødte barn skal drepes. Samtidig blir Moses født. Moren hans legger ham i en spesial laget flytende vugge som hun legger i elven. Datteren ~~Korah~~ til farao plukker barnet opp og overtaler ham til å adoptere det. Moses vokser opp hos farao. En dag mens hans ^(Moses) er ut og går, ser han en Israelitt få bank av en Egypter. Moses rykker fram for å hjelpe israelitten og uheldigvis slår han ihjel egypteren. I frykt for å bli tatt flykter han til Midian og tilbringer en del år hos Jetro. Han gifter seg med dattera til Jetro og ven der så

Emnekode : REL 101
Kandidatnr. : 7035
Dato : 28.11.12
Ark nr. : 2 av 12

tillbake til mot Egypt. På vei mot Egypt passerer han Sinai-fjellet hvor han ser en brønnende busk. Han går mot det og Gud snakker til ham fra det. Gud ber ham dra til Egypt og overtale farao til og løslate israelittene. Moses går og ~~ta~~ møter farao og prøver å overtale ham men han nekter. De har noen debatter og til og med kamp mot magikere som farao for stelt istand. Fortsatt går nekter farao å gi slipp på israelittene. til slutt skremmer Moses farao med en rekke landeplager som vil herje egypte om han ikke gir seg. Farao nekter og landeplagene/pestene begynner. Først blir Nilen fylt med blod. Så dør alle fiskene og så begynner det å kryr av frokker, som også dør. Så kommer det en type fluer/mygg og så kommer det en annen type insekter som spiser opp all kornet som er lagret. Alle husdyrene dør. Farao bestemmer seg for å la israelittene gå før han plutselig ombestemmer seg igjen. Så dør alle de førstefødte blant egypterne. Så får israelittene endelig gå.

Når Moses har drasset dem med til Sivsjøen, har farao allerede ombestemt seg igjen. Han tar opp jakten mot dem med hæren sin. Moses slår staven sin i vannet og det splittes. Israelittene beveger seg raskt igjennom. Den egyptiske hæren følger like etter men når sirte israelitt kommer seg til trygt jord

Emnekode : REL 101
Kandidatnr. : 2035
Dato : 28. 11. 13
Ark nr. : 3 av 12

Kommen vannet tilbake igjen og hele hæren drukner. Moses tar folket sitt bort til Sinai fjellet. Han forteller dem at han skal opp på fjellet og møte Gud i 30 dager. Men når han ikke kommer ved etter 30 dager, lager de en gullkalv av all gullet de hadde dratt med fra Egypt. Moses tar i mellomtiden de Ti Bud innskrevet på to steintavler, som han tar med ned til folket sitt. Men når han får sjokket med kalve-tilbedelsen kaster han tavlene og beordre en streng straff på israelittene. senere går han igjen opp og henter to nye steintavlen.

Problemet med denne historien er at det ikke finnes noen eksterne bevis fra den tiden angående israelittenes opphold i verken Egypt eller deres utvandring til Kanaan. All informasjon vi har, er fra Bibelen. Det er spesielt problematisk for forskere å akseptere at det var 600000 menn. Det betyr enda flere barn og kvinner. Hvordan kan 70 personer som bosatte seg i Egypt for 200 år siden, ha økt så kraftig som til ~~60~~ så mange. Spesielt når de levde i harde kår som i ~~for~~ slaveri og når så mange av dere guttebarn ble drept rundt Moses sin fødsel. Hva hadde de forventet å frykte hvis de var så mange. Noen forskere mener at ordet "Alf" på hebraisk er feil oversatt og hvis riktig oversatt så blir ~~tatt~~ tallet i følge noen forskere

Emnekode : REI 101
Kandidatnr. : 7035
Dato : 28.11.13
Ark nr. : 4 av 12

bare 5000. Noe som stemmer med Koranens beregning, som sier at de var noen tusener.

Det finnes ingen skriftelig bevis på israelittenes opphold i Egypt, selv om Egypterne har skrevet om mye annet og om folk som kom og angrep dem fra sjøen. Kanskje det var ^{for} flaut å skrive om at de så lett måtte gi slipp på slaven sine?

Alle landeplagene har også vært et problem for ~~isr~~ forskerne å løse. En dokumentar på History Channel forklarer det vitenskapelig hvordan en epidemi kom hvarmut nilen, som gjorde elven rød. Dette har skjedd andre steder i verden etter tid også. Dette førte til at alle fiskene døde ~~akkurat~~ akkurat som i Nilen.

Forskere mener at dette førte til den store veksten av frostene osv. For å si det kort så var alle plagene en dominoeffekt. Men det store problemet har vært at akkurat de førstefødte plang egypterne døde og ~~isr~~ israelittene.

Forskere har prøvd å forklare dette med at israelerne måtte rydde ut kornlagrene sine minst en gang i året, de passet spesielt på hygiene, noe som også har reddet Jøder i senere tider ~~den~~ når det har vært spredning av sykdommer.

De spiste heller ikke svin, som noen ganger bærer på en organisme som på engelsk kalles "tapeworm". Forklaringen med den førstefødte har forskere sagt kan være at i slike nødtilfeller var det vanlig å

Emnekode : REL101
Kandidatnr. : 7035
Dato : 28. 11. 13
Ark nr. : 5 av 12

gi den førstefødte dobbel dose med mat. Dette kan ha forårsaket motsatt effekt og nettopp den første fødte ble mer syk av maten.

Et annet problem ~~er~~ er splittelen av elven/sjøen. Forskere har ulike teorier. Flo og fjøre. Tsunami, før en tsunami trekker faktisk vannet seg langt tilbake først. Dette kan ha åpnet veien for israelerne først. Noen forskere har forklart miraklet med en vulkanutbrudd nord for Middelhavet og også kraftig vind som kom midt i tidig på skyet vannet vekk og laget vei for israelerne.

Så er spørsmålet hvorfor det ikke har blitt uttunnt noen spørsmål israelerne i Sinai ørkenen. Noen forskere mener at et folk på flukt driver ikke så etterlater seg spor slik at jakterne kan finne dem. En annen forklaring som jeg var inne på før, er at det faktisk ikke var så mange. Dessuten er det tross alt snakk om noe som skjedde for 3400 år siden.

Noen forskere mener til og med at det kan ha skjedd flere enkelt utvandringar til Kanaan. senere kan israelerne ha diktet opp denne historien.

Nå skal jeg fortelle litt om den religiøse verdien av denne fortellingen. Denne fortellingen har stor betydning

Emnekode : REL 101
Kandidatnr. : 7035
Dato : 28.11.13
Ark nr. : 6 av 12

innenfor jødedommen. Jødene feirer en Helligdag de kaller "Passover" som markerer eller er til minne om dagen dødsengelen passerte alle israelske hus i Egypt som ~~de~~ hadde markering på ytterdørene sine.

Exodusfortellingen blir brukt flere ganger i bibelen av Gud til å minne israelerne på den nåden han gjorde på dem da han fraktet dem ut av Egypt hvor de levde i et rent helvete. Historien blir flere steder i bibelen brukt for å forsikre israelittene om Guds eksistens og at han er med dem og at de ikke må tilbe andre guder.

Pesach som er jødisk Påske, 40 dagers faste, pinse, Yom Kippur er alle Helligdager og tradisjoner som har sitt opphav i hendelsene som skjedde i Sinai området.

Exodusfortellingen har kort sagt stor religiøs verdi og betydning for Jødisk identitet. Den har stor verdi også for kristne og muslimer. Mye av Exodusfortellingen har tatt stor plass i Koranen også. Men mest av alt spiller Exodusfortelling en stor rolle for hvordan Jødene ser verden på/det jødiske verdensbildet og identitet.

③ Koranen. Gjør rede for spørsmål som gjelder surenes litterære former.

I denne oppgaven skal jeg først gjøre rede for de ulike litterære formene, og så diskutere spørsmål som knyttes til det

Koranen inneholder først og fremst mye bønn. Åpnings suren er en bønn som leses av muslimer hver dag og i de fleste sammenhenger. Koranen avsluttes også med tre viktige bønnen, og er på den måten innrammet i bønn.

Bønnene inneholder mye lovprisning til Gud. Koranen er ellers også fylt med lovpriser til Gud. Diverse profeter har også blitt lovpriset mye så vel som Samra Maria og disiplene til Jesus og Muhammed. Men Muhammed har uten tvil fått mest lovprisning.

Poesi er en viktig litterær form i Koranen. Versene er nødvendigvis ikke like lange, men det er my enderim.

I tillegg til det er det mye lignelser og billedspråk. Det er nedskrevet også mange drømmer og visjoner. Problemet er at det skjelden blir fortalt at nå kommer det en drøm, eller nå kommer det en lignelse. Dette fører til at mange folk ser slike vers helt bakstavelig. F.eks. i Sure 18 er det blitt nevnt være historien om Moses som man ikke finner spor av i Bibelen eller Talmud. Mange muslimske

Emnekode : REL 101
Kandidatnr. : 7035
Dato : 28.11.13
Ark nr. : 8 av 12

tolkere har valgt å tolke slike vers bokstavelig. Da har dem hatt vanskeligheten med å overensstemme det med natur lovene

Historier er en viktig litterærform i Koranen. Med unntak av ~~de~~ historien om Josef, er det ingen andre historier i Koranen som finnes som en sammenhengende historie. Det finnes visst nok noen små historier som f.eks. den om Zuh-Qarhain. Ofte er historiene mye mindre detaljert enn i bibelen. Historiene handler ikke bare om profeten men også om andre tidligere folkeslag og om enkelte personer. Historiene er heller ikke plassert i Koranen i kronologisk rekkefølge. Dette har duket for kritiske spørsmål om Koranen. Dette besvares med at Koran er ment som en bok med veiledning for menneskeheten, og ikke som noen historiebok. Den ønsker ikke å fortelle om hvem som levde når og hvor lenge og hvem han giftet seg med og hvor mange barn han fikk, siden dette ikke er til noen nytte for menneskeheten. Muslimene mener at Koranen kun har inkludert visse historien for å enten fortellere noe, opplære noe, fulgjene profeter for ting muslimene mener de har med tiden blitt tilskrevet i Bibelen, eller for å at disse historiene fungerer som en profeti for hva som vil skje med Muhammad eller senere muslimer, siden historien gjentar seg.

Profetier er en annen type litterær form i Koranen. Noen steder er det helt åpenbart at det er en profeti som f. eks. Roma-suren og Takvîr-suren. Sistnevnte inneholder små profetier som muslimene hevder har gått i oppfyllelse i disse dager som f. eks. profetien om "når Vilddyrene samles" som kan tolkes med Dyreparker.

Profetiens oppfyllelse i Roma-suren har ført til at forskere har mistet plassene suren i senere tid enn det som blir hevdet av muslimene.

Lover er en type litterær form det finnes mye av i Koranen. Alt fra hvordan Almisse skal fordeles til hvordan skilsmisse skal gjøres. Det ses at det finnes 700 lover i Koranen.

Noen mener at Koranen har en jødisk og kristen forhistorie siden mange av historiene i Koranen er felles med Bibelen. Muslimene svarer med at det er den samme Gud som har åpenbart seg til Jødene som har åpenbart seg til Mahomat. Derfor er læren ganske lik. Endringene i læren har kun skjedd på grunn av menneskenes utvikling som nådde sin perfektion med Mahomat. Muslimene mener at læren som øye for øye og tann for tann var viktig for isralittenes karakterutvikling etter 200 års slaveri. Mens læren

Emnekode : REL 101
Kandidatnr. : 7035
Dato : 28.11.13
Ark nr. : 10 av 12

med "å vende det andre klynet til" var også viktig på Jesutid for å nøytralisere Jødene som krevde hævn som eneste løsning for alt. Muslimen mener at den universelle læren nå er at man har rett til å ta igjen like mye, men hvis man tilgir og det fører til at den forbrytteren fikser seg opp så er det bedre.

En annen litterær form er spørsmål og svar. Dette er ofte litt forvirrende for ~~to~~ av og til er spørsmålet noe og svaret virker noe helt urelevant.

En annen form er beskrivelser av naturen og mennesket og dyrene. Forskjellige ting i naturen blir beskrevet for å belyse og legge vekt på Guds skaper verk og for å få mennesket til å slutte å tro på avguder.

Det finnes beskrivelser for hvordan universet ble skapt f.eks. så forteller det at Gud skapte himlene og jorden på 6 dager og så satte man seg på tronen.

Hvis tatt litt bokstavelig så ligner denne typen beskrivelse mye på bibelen. Men ordet "Yaom" (dag) betyr ikke bare dag verken på hebraisk eller arabisk, men også perioder. Så stilles det spørsmål rundt de syv himlene. Noen muslimer

Emnekode : REL 101
Kandidatnr. : 7035
Dato : 28.11.13
Ark nr. : 11 av 12

mener dette bare er snakket om forskjellige lag av himler som f.eks. atmosfæren, stratosfæren og ozonlaget osv. Som slik Koranen berer fungerer som et tak for menneskene. Vitenskapsmenn har faktisk kommet fram til at det finnes 7 lag i himmelen, med ulike funksjoner, deriblant beskytte oss mot UV-stråling

Beskrivelser angående Paradis og Helvete er det mye av i Koranen. Noen tolker dette også om ting som straff eller lønn i denne verden

Koranen virker ganske selvbevisst og den vet og til og med referer til Bibelen. Den krever at leseren allerede har kunnskap om de bibelske historiene fra før.

Koranen utelår lange beskrivelsen og oppbyggingen til historier og går rett på sak. Historien om profeta Josef er et godt eksempel, den er mye kortere enn den bibelske versjonen.

Det er ofte vanskelig å forstå hva som sier hva. Det blir brukt mye pronomen. Det åpner rom for flere muligheter å tolke teksten på. Dessuten kan et ord på arabisk bety så mye forskjellige og noen ganger det stilles motsatte, noe som også åpner for mange tolkningsmuligheter

Emnekode : REL 101
Kandidatnr. : 7035
Dato : 28.11.13
Ark nr. : 12 av 12

Debatten og argumenter er også to former som det finnes endel av i Koranen. Abrahams debatter med Nimrod er et godt eksempel. Hans måte å argumentere på eller Moses sin måte å argumentere med Farao på er et annet eksempel. Det er spesielt interessant å se hvordan disse to profetene "backfirer" argumentene som de to kongene bruker.

Før å oppsummerer så finnes del- ulike litterære former i Koranen. Boken er spekket med kunnskap som har vært til nytte i alle vitenskapelige felt. Dette fører til at det oppstår spørsmål rundt hvor analytisk Muhammad faktisk var. Hvordan kan tekstene inneholde så mye mening og tillegg rime?

Det finnes teorien om en utenlandsk slave som kunne bibelen og som Muhammad tilbrakte tid med. Kanskje han er kilden til historien i Koranen som er lik de i bibelen. Eller Waraqa bin Naufal, fetteren til Muhammads kone Khadija. Det sies om denne mannen at han pleide å oversette tekster fra hebraisk til arabisk, altså Bibelske tekster. Kanskje han er en av kildene til Muhammad.

På grunn av poesien i Koranen har Muhammad faktisk blitt anslået for å være en dikter.